

Een nieuwe weg voor de ouderenzorg

“Inclusief oud worden”

OCMW De bevolking wordt grijzer, de ouderenzorg vertoont groei pijnen. Antwerps OCMW-voorzitter en schepen van Diversiteit Monica De Coninck pleit alvast voor de uitbouw van woonzorgzones en een inclusieve visie op het ouderenbeleid. **Tekst Goele Geeraert | Foto Bob Van Mol | Illustratie Ief Claessen**

Vroeger ging je als bejaarde naar een rusthuis, of je nu gezond was of niet. Daar kreeg je dan een bed, eten en wat zorg. Qua huiselijkheid en ontspanning stelde het allemaal niet veel voor. Die tijd ligt ver achter ons, weet Monica De Coninck. Vandaag is de ouderenzorg erop gericht mensen zo lang mogelijk autonoom te laten leven en hen een thuisgevoel te geven. “De toekomst is aan de woonzorgzone. Die biedt diverse aangepaste woningen

“De overheid moet ouderenzorg als een volwaardige economische sector beschouwen.”

aan. Mensen kunnen er volledig zelfstandig wonen. En zorg is er dag en nacht beschikbaar.”

IEDEREEN WELKOM

De woonzorgzone is een van de stokpaardjes van de Antwerpse OCMW-voorzitter. Het concept gaat uit van een inclusieve visie op ouder worden. Het rusthuis, de serviceflats en het diensten-centrum liggen geïntegreerd in de woonkern van een district of gemeente. Dicht bij de dokter, de apotheker en het winkelcentrum. Monica De Coninck: “De bewoners van de voorzieningen en de mensen uit de woonzone worden zo veel mogelijk op elkaar betrokken. Bij een feest is iedereen welkom. Via de scholen werken ook de jongeren systematisch mee.”

De ervaring leert dat mensen in een woonzorgzone lang en vooral gelukkig leven. Bovendien zijn er al maar meer ouderen en stijgt de vraag naar opvang. Monica De Coninck: “De enige budgettair haalbare combinatie lijkt een omgeving waar mensen lang zelfstandig leven en zo laat mogelijk naar een rusthuis gaan. Tegelijkertijd kunnen ze de klok rond op ondersteuning rekenen.”

DE JEUGDHUISGENERATIE

De betaalbaarheid van de ouderenzorg is geen recent probleem. Ze sluimert al jaren, maar laat zich de laatste tijd harder voelen. Monica De Coninck: “Vandaag zoeken we volop naar alternatieve financieringsvormen en trachten we de beschikbare middelen nog beter te benutten. Een voorbeeld: vroeger moest de klant alle diensten – van verpleging over

poetshulp tot gezinshulp – zelf afzonderlijk contacteren. Nu krijgt de klant een dossierbehandelaar die hem bij dat proces begeleidt. Dat geeft ons een beter zicht op de noden en verhoogt ook de klantentevredenheid.”

De ouderen vandaag behoren immers tot de zogenaamde ‘jeugdhuysgeneratie’. Ze zijn mondig en stellen zo hun eisen. Monica De Coninck: “Ze beslissen graag zelf over wat ze willen en wanneer. Het is vandaag een evenwichtsoefening om met een kleinere groep personeel en vrijwilligers aan de wensen van veeleisender klanten te voldoen. Zo proberen we in de verschillende sportvoorzieningen wekelijks een aantal seniorenurtjes in te lassen. Het is onmogelijk om in de woonvoorzieningen een menu à la carte te krijgen. Maar we doen ons best om meer te bieden dan de industriële keuken met maar 1 of 2 keuzemogelijkheden.”

Het OCMW Antwerpen probeert de uitdaging van de vergrijzing zo veel mogelijk aan andere welzijnstaken te koppelen, zoals het werk rond maatschappelijke integratie. Monica De Coninck: “Over 10 jaar is een derde van de bevolking jonger dan 18 en een derde ouder dan 60. De groep ertussen moet massaal aan het werk om de lasten van die 2 andere te dragen. Tegelijk verlaten vandaag nog een hoop jongeren de school zonder diploma en kampen we met een tekort aan zorgprofielen. Daarom pleit ik onder meer voor een aanpak naar het voorbeeld van de vroegere Stuivenbergscholen die 16-jarigen betaalden om verpleegkunde te studeren. Zo kunnen we volgens mij heel wat allochtone of kansarme meisjes (of jongens) naar de zorg leiden.”

WETTELIJKE OPDRACHT

Om het aanbod in woonzorg optimaal af te stemmen op de vraag kijkt Monica De Coninck ook richting Vlaamse overheid. “De financiering van de ouderenzorg is erg op instellingen en onroerend goed gericht. Dat leidt niet altijd tot de meest efficiënte oplossing. Bovendien ontnemt een vaste budgettering de lokale spelers elke stimulans om de ouderenzorg als een wettelijke opdracht te zien en ze kostenbewust te organiseren. Veel lokale besturen denken alleen

Monica De Coninck, voorzitter OCMW Antwerpen: “Met een apart ouderenbeleid komen we nergens, wel met een inclusieve visie die overal en elke dag met ouderen rekening houdt.”

maar aan een rusthuis, maar er zijn ook tussenvormen: dagzorg gecombineerd met aangepaste woningen, dienstencentra, thuiszorg.”

Zelf is de OCMW-voorzitter voorstander van een systeem dat per oudere een bedrag toekent waarvan de stad of gemeente oordeelt hoe ze dit het best besteedt. Het centraal bestuur kan dan nog corrigeren waar nodig. Monica De Coninck: “Zo blijven de lokale besturen bij de zorg voor ouderen betrokken in plaats van ze uit te besteden, wat tegenwoordig meer gebeurt.”

Een stevig engagement is de komende jaren aan de orde, gedragen door een inclusieve mentaliteit, op alle niveaus. Monica De Coninck: “Het zou mooi zijn als de overheid de ouderenzorg als een volwaardige economische sector zou beschouwen. Elke beleidsverantwoordelijke zou oog voor de ouderen moeten hebben. Met een apart ouderenbeleid komen we nergens, wel met een inclusieve visie die overal en elke dag met ouderen rekening houdt.”

► [Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum](http://www.weliswaar.be/forum)

2003

Decreet **armoedebestrijding** ondersteunt verenigingen waar armen het woord nemen en voorziet in subsidies voor opleidingen van ervaringsdeskundigen in de armoede.

Het **zorgregio-decreet** deelt Vlaanderen op in regio's waar gezondheids- en welzijnsvoorzieningen samenwerken.

Adelheid Byttebier (Agalev) wordt minister van Welzijn en Gezondheid.

Het **preventiedecreet** wil de levensduur en -kwaliteit van de bevolking verhogen door de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden, en verankert milieugezondheidszorg in het beleid.

jan	feb	21 maart	april	23 mei	11 juni	juli	aug	sept	okt	21 nov	dec
-----	-----	-------------	-------	-----------	------------	------	-----	------	-----	-----------	-----

